

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felolós szerkesztő:
MAGYAR BALINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 36 K | Negyedévre . . . . . 9 K
Félévre . . . . . 18 K | Egyes szám . . . . . 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük.

Hirdetések díjazása szerint. — Nyitlár berekint.

A szilvéri és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 87.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

LOSONC NEM ENGED A MAGYAR ISKOLÁKBÓL — írta losonci jelentés szerint a Kassai Ujság. Losonc tiltakozik az ellen, hogy a gimnázium I. magyar osztályába csak 60 tanuló vétessék fel; tiltakozik az ellen, hogy holmi felvételi vizsgálatokkal gyötörjék a IV. és magasabb elemi iskolai osztályt sikerrrel elvégzett tanulókat; tiltakozik az ellen, hogy a magyar osztályba való beiratkozás idejét a gimnázium folyosóján egy hétre kifüggesztett hirdetmény alakjában jelezze csak az igazgatóság, akinek hirdetményét éppen ezért az érdekelt szülők legnagyobb része nem tudhatta meg. Szóval Losonc tiltakozik minden olyan tréfa és játék ellen, amely Losoncból Zólyomot akar csinálni és tiltakozását egyenesen a bratislavai és prágai kultuszminiszterhez induló küldöttség fogja jelenteni. — Mi csak annyit írunk, hogy *Ungvár sem enged a magyar iskolákból. Ungvár is tiltakozik a magyarságot eddig ért sérelmek ellen*, értsd a gimnázium, polgári leány- és fiúiskolák, a kereskedelmi iskola elvétele, illetve beszüntetése ellen és Ungvárnak is készen van már az útja, amelyen a tiltakozó küldöttség Prágáig meg nem áll.

IRREDENTIZMUSSAL vádolják a magyarokat. A kormányzó ur is tett már ilyen kijelentést. Azt az irredentizmust a hatalmasságok úgy magyarázzák, hogy a magyarok egész napokon keresztül egyebet sem tesznek, mint azon gondolkodnak, hogyan lehetne a republikát felborítani. Ajánljuk a vádaskodó uraknak, hogyha itt Ungváron sétálnak, figyeljenek arra, miről beszél az utca? Két nem irendta sétált előttem egy tűzérrel. A nem irredenták biztatták a katonát, hogy rövidesen gyönyörűség lesz itt az élet, csak kintartás. Ártatlanul kiváncsiságotkadt, merre is van nagyobb csapat-összevonás?

A katoná oda van a kíváncsiságtól. No igen, magyarázzák a nem irredenták, a Magyarországról kiüldözöttek, az emigrált magyarok. (Pardon, ezek nem magyarok, ezt mi is tagadjuk és tagadják a magyarországi magyarok is.) Ha azok az „emigráltak” olyan hősök, hát miért szöktek át ide? Az a hencsés fel sem tűnt volna nekem, ha még aznap nem hallok arról, hogy vannak itt már más emigrált urak is. Igen-igen! Hallom itt is, ott is hogy ukrán-tisztek szöknék át a határon és 1-2 nap alatt eltűnnek az itteni műhelyekben, de jön helyettük frissebb csapat. A „magyar emigráltak” és ukrán menekültek borzasztó szívélyes benső barátságban élnek. Milyen jó, hogy van a Csehszlovák köztársaságban egy szabad autonóm terület, mely asyllumot nyit a világ minden tájáról elmenekült kiválóságoknak. Romulus és Remus is asyllumot nyitott annak idején, de Numa Pompejus tisztogatást rendezett és megtisztította Rómát a mindenféle káros elemtől. Vajjon akad-e Ruszinszkónak is ilyen Numa Pompejus?

— **Páris tábornok nem távozik el.** Lapunk 28. számában megjelent „Páris tábornok eltávozik helyéről” hírre válaszképpen a katonai parancsnokságtól a következő helyreigazítást kaptuk: „Páris tábornok szabadságon volt, az idő alatt Pernot ezredes helyettesítette a 23. dandárparancsnokságtól. Ezen adatok alapot adtak a fantasztikus hírekre, amely hírek csakis olyan személyektől eredhetnek, kik a katonai dolgokban teljesen ismeretlenek. Paris generális végleges eltávozásának híre alaptalan.”

Keresztények a fórumon!

A kapitalista zsarnokság és a bolszeviki vörös-terror végtelei között a kulturális ideálokat, az egyetemes emberi érdekeket a ker. szociálisták képviseli. Ez kétségtelen igaz, de akkor az is igaz, hogy a társadalom kisebb alakulataiban a szociális munkára vállalkozó és okos keresztény-ember képviseli a minden ellentétet ki egyenlítő szociális igazságot.

A világháború katasztrófái után az emberiség jövője azon fordul meg, hogy vissza tudjuk-e állítani a világba a szociális megnyugvást, az erkölcsi világrend uralmát és a kulturális szolidaritást. Minden azon fordul meg, hogy imperiális tervek és forradalmi elméletek helyett meg tudjuk-e termékenyíteni a világ lelket a Krisztusi demokráciával.

A testi nyomort csak az a lelki kultúra szüntetheti meg, mely az ember ragadozó ösztöneit megfékezi. A vulkanikus erőkket felszántott, feltépett lelkekben csak az élet magva, csak a keresztény szellem adhat új életet. A világtörténet démonai, a szociális fejlődés anarchistái retentően végezték munkájukat, most majd csak azok segíthetnek az emberiségben, akik hittel, szelítség és az irgalmas szamaritánus odaadásával állanak a politikai, kulturális és szociális munka versenyébe.

Keresztények kellene a fórumra!

Terményeink bizonytalanok; a vasuti szállítással a postánál történő bajok existenciákat veszélyeztetnek és tesznek tönkre. Elkeseredett undorral, végtelen haraggal figyeljük a vámosok és farizeusok meggazdagodását. Hit, erkölcs, becsület pusztulását siratjuk. Közéletben, politikában, újságírásban és irodalomban pogány förtelmeket mutat a jelen. Keresztények kellene a fórumra!

Eddig visszavonultak, kétségbeestek, nem védekeztek. Ősi birtok, pozíció minden veszendőben, hanem ez volna még a kisebbik baj. Veszendőben a becsület, a harmónia, a szépség lobogója is. Ezt egyesek külön-külön meg nem védhetik. A köztársaság különböző keresztény pártjainak meg kell találniuk az egyesülési módját és meg kell mutatniuk, hogy egyedül a ker. erkölcs hozhat általános kiegyenlítődést, általános megnyugvást a mi világunkba, és adhatja vissza a mi föltépett, megszagattott és megcsufolt földarabunknak a kultúra általános szuverenitását!

Méegyszer: A hadikölcsön és hadikiadások.

A „Presburger Tagblatt” július 29-iki száma a fenti címen vezércikkében a következőket írja: „Dr. Englisch pénzügyminiszter a hadikölcsön tárgyalásánál, későn ugyan, de mint 12-ik szónok végre szólásra jelentkezett, hogy borzasztó nagyméretű kiadásairól számot adjon. Sok pénzre van szüksége, gondolja a miniszter ur, de ezzel tulajdonképpen nem mond újat. Melyik pénzügyminiszter az, aki kevés pénzzel beéri?”

Kijelentései csak akkor váltak érdekessékké, midőn azt bizonyította, hogy Szlovenszkóba kiküldött tisztviselőknél az évi *pótlételek* több mint 100 millió és hogy a hadseregnek a fenn-tartása évente millárdokba kerül. Emelkedett hangon jelentette a miniszter ur, hogy a hadseregnél végre el kell kezdeni a takarékoskodást, mindennek előtt pedig demobilizálni kell. Nem fog ártani, ha ezeket a dolgokat kissé közelebbről nézzük meg. Ismeretes dolog, hogy Csehország Franciaországnak bizalmasa, Csehszlovágot Franciaország azért hozta létre, hogy Németországot sakkban tartsa, Tulajdonképpen tehát Franciaországnak lenne a kötelessége az ezen szolgál-

latokkal járó kiadásokat fedezni. Attól azonban Franciaország nagyon távol áll. A csehszlovák köztársaságban a következő francia tisztek teljesítenek szolgálatot: 10 generális, 63 főzisztis és 71 beosztott tisz. A tisztek természetesen magukkal hozták az őket megillető szolgaszemélyzetet. Ezenkívül francia legénység is áll rendelkezésükre. Megegyezés szerint a gázsit és járandóságot Franciaország és a Csehszlovák köztársaság „megosztja”.

Alább a következő számok igazolják, hogy az a „megosztás” miképpen történik. A havi gázsik frank értékben a következők:

	gázi	francia pótlék	Cssl. pótlék	összesen
Tábormok IV. fiz. oszt.	3300	600	1500	5430
Tábormok V. fiz. oszt.	2460	600	1500	4560
Ezredes	1980	480	1000	3460
Alezredes	1500	480	1000	2980
Órnagy	1350	450	1000	2800
Százados	1149	350	750	2239
Főhadnagy	963	195	500	1658
Hadnagy	720	120	500	1340

Ebből a francia kormány fizet:

a) felét a gázsinak
b) és a francia pótlékok. Ezenkívül jár minden tisztekn:

a) tisztiszolga illetmény havonta 40 franc.
b) ételmezési pénz naponta 3-50 franc.
c) francia háborús-pótlék naponta 5, vagy 2 franc, (aszerint, hogy honnan jött, gyarmatból-e vagy Franciaországból),
e) lakás, fűtés és világítás.
Működési pótlék címen a következő összegeket kapják:

A francia misszió főnökének és vezérkari főnöknek:

a) a francia misszió főnökének 2000—1500 összesen 3500 franc a rendes és szolgálati pótlékokon kívül,

b) a vezérkari főnöknek 750—750=1500 Fr. a rendes és szolgálati pótlékokon kívül.

A tábornok működési pótléka naponta: 46 franc csoportparancsnoknak, 20 franc hadosztályparancsnoknak.

Az ezredes működési pótléka naponta: 22 franc ezredparancsnoknak.
Az alezredes működési pótléka naponta: 22 franc a vezérkari főnöknek.

Ezek szerint az összzilletmények a következők: a) hadosztálytábornoknak

Gáziban 4560 Fr.
Tisztiszolga váltásdíj 40 Fr.
Ételmezési díj saját személyére

(szolga külön) 30×3-50= 105 Fr.
Francia háborús pótlék 30×5= 150 Fr.
Működési pótlék 30×20= 600 Fr.

Összesen havonta 5455 Fr.
Vagyis 21.820 K.

Ebből Franciaország 2030 franc=8120 K., a csehszl. köztársaság 13.700 koronát fizet.

Egy ezredparancsnok vagy vezérkari főnök kap gáziban 3460 Fr.
tisztiszolgára 40 Fr.
ételmezésre saját személyére (szol-

gán kívül) 105 Fr.
Francia háborús-pótlék 105 Fr.
Működési pótlék 30×22= 660 Fr.

Összesen havonta 4415 Fr.
Vagyis csl. koronában 17660 K.
Ebből Franciaország 1610 Fr. — 6440 K.

A csl. köztársaság 11220 K-t fizet.

Ezenkívül lakásról, fűtésről és világításról is kell gondoskodni.

Franciaország területére eső kiadások levonása után az évi kiadások ezen a téren a következők:

1 vezérkari főnök 9210×12=110520 Fr.
442080 K.
9 tábornok 9×3475×12=386100 Fr.
1544400 K.
63 törzstiszt 63×2600×12=1065660 Fr.
7862400 K.
71 főhadnagy, hadnagy átlagos fizetése:
71×1167×12=994284 Fr. 3977136 K.
Végösszeg: 13,726.016 korona.

Ebben a számításban a legénység még sehol sem szerepel.

Ezek az eddigi elrejtett számok köteteket beszélnek. Prága városa a vezérfőnök részére köteles egy villát rendelkezésre bocsátani. Melyért évente 150.000 K-át fizet. Egy francia örvetzőnek (Gefreiter) havonta 70 koronával nagyobb a fizetése, mint a csehszlovák ezredesnek. Vajon arányban állnak-e ezek a horribilis kiadásokkal szemben azok az előnyök, amelyeket ez a katonai apparátus a csehszlovák köztársaságnak nyújt?

A pénzügyminiszter urnak nem az lenne a legelső kötelessége, hogy az oly erősen han goztatott takarékoságot ezeknél a tisztelnél kezdené el?

Eddig szól az idézett cikk. Mi a magunk részéről nem teszünk hozzá semmit, csak azt kérdezzük illő gráciával, mehet-e ez így tovább és ha igen, meddig?

A gimnázium kérdése.

Provizorikus intézkedés, nem jogfeladás.

Egyháztanácsi gyűlése volt f. hó 5-én az ungvári róm. kath. hitközségnek. A gyűlés a gimnázium kérdésével foglalkozott és a következő nagyfontosságú, megnyugtató határozatot hozta:

Az ungvári róm. kath. hitközség f. évi febr. 10-én tartott gyűléséből kifolyólag memorandumban fordult a köztársaság elnökéhez és visszakövetelte a kath. egyházak és a magyarságnak számára a több mint 300 évvel ezelőtt katolikusnak és magyarnak alapított ungvári főgimnáziumot. Amennyiben a memorandumban foglalt kérés mindezekig nem teljesített és a következő iskolai év elejéig már aligha megy teljesedésbe: a mai egyháztanácsi gyűlés azon provizorikus eljárásra határozta magát, hogy ismétlenül kérvén és sürgetvén az emberi és történelmi jogon egyedül őt megillető főgimnáziumnak, mint magántulajdonnak visszarendelést, addig is, amíg ösrégi tanintézetét visszakapja, erre vonatkozó összes jogainak, kérésének és követeléseinek fenntartásával az intézetnek szükségparancsoltá folytatásaként, tehát katolikus és magyar jelleggel, a békeszerződésben biztosított jogokra támaszkodva már 1920. év szeptemberére saját költségén kath. és magyar gimnáziumot fog felállítani, amely gimnáziumban alkalmat ad minden magyar fiú- és leánygyermeknek, bármilyen vallásához tartozik, hogy anyanyelvén szerezhesse meg a szükséges tudományokat.

Evégből az egyháztanács egy 7 tagú bizottságot küldt ki, amely azonnal érintkezésbe lép az itteni kormányzósággal, melynek jóakaratu támogatását kikéri, de az ügy sürgősségére való tekintettel az egyháztanács szándékát közvetlen uton adja Szlovenszók teljhatalmu miniszterének, a prágai kultuszminiszternek és a köztársaság elnökének is tudomására. Reméli, sőt biztosra veszi az egyháztanács, hogy azok, akik a békeszerződésben kisebbségi jogokat és a 8. és 9. pontokban iskolákat biztosítottak a magyarságnak is, nem jönnek ellentétbe önmagukkal és nem lesznek a kultúra ilyen módon való terjesztése ellen, sőt a nehézségekkel küzdő hitközséget mindenben segíteni fogják olyképen is, hogy az itteni szlovák és ruszin iskoláknak lefoglalt intézetekben, de főképp a gimnáziumban, amelyre a kath. magyarság egészen jogot tart, legalább délutánonként helyet fognak az előadásokra biztosítani. Az egyháztanács abban a biztos hitben, hogy a magyar szülők gyermekei már szeptembertől kezdve iskolákban járhatnak, erre nézve biztató szavak közvételét határozza el, egyben hogy a költségvetés megtételéhez anyaga legyen, felszólítja azon szülőket, akik gyermekeiket ebbe az intézetbe járatnák, hogy szándékukat hozzák a bizottság tudomására.

Eddig szól a határozat. Nincs itt jogfeladásról szó, mint a R. M. H. írja. Az egyháztanács megszürteti az emberi és történelmi jogon őt illető ungvári főgimnázium visszaadását. De okukra egy meddő, száraz esztendő tanúságain, nem áll meg a további várakozásnál, hanem provizorikus intézkedésre határozza el magát, nehogy magyar tanulójusságunk ismét elveszítsen egy drága és visszahozhatatlan esztendő a tanulás legsebbe idejéből.

Az előkészítő bizottságot Lőrinczy Jenő elnökletével olyképp alakította meg az egyháztanács, hogy a Gaar részéről 3 tagot jelölt ki (Flach Jakobot, Gaar Ivánt és dr. Kerekes Istvánt), 3 helyet pedig pedagógus férfiakkal engedtek betölteni. E három tag a következők: *Bladr Ödön, Medreczky István és Roleizek Mátyas.*

Tájékozódni is akar az egyháztanács, hogy körülbelül mennyi tanulóra (fiú és leány) számíthat az intézet. *Akkor eddig még irásban nem nyilatkoztak, azok írásbeli nyilatkozatának átvételére Boross Zsigmond kereskedő, egyháztanácsi tagot kéri fel.*

Ennyi történt az egyháztanács csütörtöki gyűlésén. Az ügy hétfőn már „hivatalos stádiumba” jut. Reméljük, hogy sokkal előbb adhatunk hírt a sikerről, mint azt némely pesszimistikus emberek gondolják.

Az ungvári járvány és a Vichod cikke.

Az ungvári járvánnyal kapcsolatban a S. Vichod című szlovák lap azt írja, hogy a Gizellaházban ellátáson volt ruszin leánytanulók közül a járványt többien azért kapták meg, mert a gyöngye táplálkozás miatt el voltak gyengülve. Az intézet fő-

nöknője nem szokott újságpolemikiába keveredni, annál kevésbé áll szoba tájékozatlan és rosszakaratu emberekkel, de hogy valaki hallgatásából azt ne gondolja, hogy a Vichod igazat mondott, ezuton jelenti ki, hogy a növendékeknek az év folyamán hazairt és a szülők által most behozott leveleivel tudja igazolni, hogy a leánykák ugy el voltak látva, hogy a hazáról felkínált pakkokat is állandóan visszamondták és pedig azzal a megokolással, hogy nekik sem mire sincs otthonról szükségük, mert nagyon is jó kosztjuk van. A közönségnek ennyit, a Vichod ellen pedig az igazgatóság rágalmazás miatt sajtotpért indít.

A Vichod cikke *Horny* Oszkár s-lelkész is belekeveri a játékba és róla többek között azt írja, hogy a Kossuth-ünnepek(?) gyász-misést mondott (?), melyen a növendékek gyászal leborított virágokkal vettek részt. Azí is írja *Horny*ről, hogy a ragály első áldozata halálakor azt mondotta volna a többi beteg növendéknek, hogy a magyarság megtagadása miatt mindannyian meg fognak halni.

Horny káplán a következőket közli: „A *Slovenský Východ* cikkének reám vonatkozó része szemszedetelt hazugság, minden alapot nélkülöző aljas rágalom. Mielőtt a szemelyem elleni rágalom-támadásért a *Slovenský Vichod* és a bíróság előtt elégtételt szereznék, e helyen csak ennyit:

Az ajkamra adott igékből egyetlen egy szót nem mondottam, sőt a betegek iránt a legőszintébb részvételt és jóakarattal voltam és vagyok. Ezt bizonyítani fogom.

Talán álmában látott a cikkíró magyar kárkádás apácákat az én szentmisémen, mert én még valóságban nem látam az úr 1920. esztendőjében a Cseh-szlovák Republikában. Különbö az emittet napon nemcsak hogy nem mondtam gyász-misést, de nem is voltam a Gizellaházban, hanem énekes szentmisét mondtam a kath. nagytemplomban. Ezt is bizonyítani fogom.

Vagy talán fáj annak a bizonyos užhorodi „K”-nak, hogy én magyar lélekkel merem szolgálni az Istent, hogy én még nem követem *Zahradnik* vagy *Moys* urat? Hát én az én szent vallásomat nem fogom soha politika piacára vinni, mert nekem mindegy akár kínai, akár japán, akár cseh valaki, ha katolikus; lelke üdvéért dolgozom. Ez tehát áll a Gizellaház növendékeire is. Igenis, én továbbra is becsülettel akarom betölteni hivatásomat, mert én is egyike vagyok azoknak a Kárpátok alatt élő papoknak, akik szent meggyőződéssel vallják: „Nem cserél szívet az, aki hazát cserél!”

Ha ezért akar ön engem az én szülőföldemről, — melyhez talán több jogom van, mint önnek, jött-ment ur — kitoloncoltatni, még törvázom előtt tanulja meg a Szentírásnak a Gizellaház nővéreire és rám citált szavait helyesen értelmezni: Igen, Krisztus urunk kikérgette a kufárokat, tehát nem azokat, akik becsülettel lélekkel szolgálják embertársaikait, a társadalmat, hanem azokat, akik másokat becsapnak és aljas mesterségükkel mások becsületét munkájt akarják tönkretenni. Ez az ön mestersége!

Szemben a széffel.

Írta: MÉCS LÁSZLÓ. — (Az „Élet” X. évfolyamából.)

Magam állok a réten szemben a széffel:
Fütyörészve teregeti, hajtja felém
Szél-pásztor a szirmok ezerszínű nyáját;
Izgulva, remegve igyekszik a nyáj.
Bólint pirosan, sárgán, úde kúden:
Mesemondón muzsikálnak a színek a széleken.

Fürgén píci pásztor! Fütyöréssz a kiesiknek,
Mondd: eljön az ősz, a csunya Kaszás
S elnémul örökre színeik muzsikája...
— Tereld be a nyájt örökeltű karámba:
Csodákra kítart szeméim kapuján
Mind-mind meneküljenek ifjú szivembe!...

A mezőn gabonák zöld tengere zúg;
Hullámon a hullám, szágúdoz a szél
S ringatja remények, sok sok arany-álmunk
Harmatragyogásu hajót a fényben,
Pípacsk pirosan kacagó sellő-seregét
S az égbe kiróppent pacsirta dalát.

Szellő, te vagy a viharok vezetője,
Csupa játszi szeszélyed felhőt fúj az égbe:
Harmat hull, eső hull, — s főlendül a fű.
Honnan jössz elő? — Az ember-erdőt
Te zúgatót erre, te rengetőt arra:
S a szívek puha fészékén pihédesnek a vágyak...

(Jár-kél: ami él. Ami áll: a halál az.)
Pihenéstelenül ver a végtelen ürben.
A Mindenség sohasem nyugvó szíve: Isten;
Onnan jössz erők hajtó szele: élet,
Mindenség vére! Rajongva köszöntlek!
Zúg s új tüziért vért viharozz a szivemre!

Két halott leány.

(Kiket egy golyó egyszerre ölt meg Kassán, 1919 márc. 17-én, a honvédszobor ledöntésekor.)

Írta: MÉCS LÁSZLÓ.

Örökre zárva árva szempillájuk
De bús szemük a pillán átvilágít,
Merőn áttör a mennyből bakacsiján
S vádlón tekint az Isten trónusáig.

Némák. Csak a szemük nézése vádol
Nem hallják, szél ha sir, hollé ha károg,
Sebüik nyílása végtelenbe roved...
A homlokukról vérforrás szívárogo.

Nem látják, hogy hegyek csúcsára hágott
Az újszilótt Tavasz, hogy dekoráljon:
Az ürbe dobta az arany napocskáit,
Hogy mosolyogjon dombon és lapályon.

Pacsirta-dalt kottáz a kékes égre,
Bokron bimbók gyöngyöznék, merre vágat,
Forrás fakad, fű zsendül; szíve mágnés:
A földből fényre csalja a csirákat.

Csak az ő méhük mindörökké meddő:
Halott csiráknak dombos temetője.
Hol a Tavasz, mely e sok megfosztott álmat
Rózsás ujjakkal új színekre szöjje?

A magyar nép végete stétléik
Szemükben, mely sir-lámpáknét világít,
Merőn áttör a mennyből bakacsiján
S vádlón tekint az Isten trónusáig.

Egy fiatal poéta-papról.

Egy poéta-papot mutatunk be a fenti két vers kapcsán olvasóink kedves seregének. Mielőtt elmondanók, hogy ki ő és honnan jött,

olvassák el megégyeszer a leközlött gyönyörű szép verseket, azután hallgassák meg a következő kis történetet.

Az „Élet” című keresztény szépirodalmi folyóirat ezelőtt két évvel K. évfolyamának legsebbe, legbájosabb tavasz-korát élte. Prohászka és Glatfelder püspökök alkotását nemskára a 10 éves jubileum után kegyetlenül elféjörte a magyar (?) vörös-számum, írói gárdáját öfélék szakította szét a világháboru-veji magyar tragédia. A Tarczay, Anka, Sik, Boros, Bodor, Harsányi, Komáromy, Pokorny stb. nevek már-már ugy tűnnek fel, mínthá ezek csak egy szép álom szereplőinek nevei volnának. Mert azok az emberek már nem irnak, nem mesélnek, nem írhatnak nekünk. Azok — ha még vannak is —, *miránk* nézve már mínthá nem is volnának!

Annál kedvesebben lépett meg bennünket, mikor az „Élet” írói gárdájának egyik legszimpatikusabb, legkedvesebb költője: *Mécs László* az elmúlt napok egyikén egyszer csak egész váratlanul megjelent köztünk!

Tóth Albin helyébe nagykaposi plébánosossá nevezte ki a jászóvári prépost. Így került közénk, így taládtuk meg az elsőt az elveszettek közül. Noé galambja a zödelő faággal!... Hozza 25 éves ifjúsága zödelő reményét, hoz tudást, életet, szívet, szívárványos ábrándokat, békét, és mi fehér rózsát hintünk az utjába!

A kaposiaknak kedves, lelkes papjuk lesz *Mécs László*, a poéta-pap, aki már eddig is anny szubtilis finomságot fejezett ki egy-egy lélek-lehellettel és mi ölelő szeretettel fogadjuk a költőt, a testvérét, aki a mai naptól lapunk kedves munkatársa és keresztény társadalmunknak egyik zelozos igaz embere.

A jegyzők Déner miniszter rendelete ellen.

Szlovenszói tehatalmu minisztere 1920. év július hó 13-án kelt rendelete értelmében a jegyzői tanfolyamokra középiskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkező ifjakon kívül felvehetőek négy katonai iskolát végzett egyének, sőt egy bizottság előtt történő általános intelligenciát beigazoló vizsga után minden középiskolai képzettség nélküli legiónáriusok is.

A jegyzők a miniszter rendelkezésének utolsó pontja ellen f. hó 22-én itt Ungváron tartandó gyűlésükön tiltakozni fognak.

„Ha a legiónáriusoknak köztársaságunk megalakulásában tényleg jutalmazandó aktivitásuk vannak, — mondják a jegyzők a gyűlés meghívójában, — úgy jutalmazzuk bármivel de semmi esetre sem a kultúra ellen elkövetett ilyen merényletet!”

Leközölnék egyébként a hozzánk is beklódt megíró következő részeit is:

A jegyzői kar presztízst udgys tönkre tették a sem teoretikus, sem praktikus tudással nem rendelkező, elbocsátott körjegyzők állásait betöltött, magukat jegyzőknek tituláló hivatalnokok, kikből elsősorban is Úzhorod megyének jutott ki a legtöbb. Azt hittük azonban, hogy eideigelenes állapot leend s magyarizáltak azon kényeszerhelyeztetel, melybe köztársaságunk a régi tisztviselő elbocsátásával jutott. A körjegyzői állásokat be kellett tölteni, lét legyen az bárki is. Megértettük! A fenti miniszteri rendelet azonban ebbeli meggyőződésünket teljesen megdöntötte. Szomorúan azt kell látnunk, hogy ez utjonnan létesített jegyzői tanfolyamokról ezután is oly elemek kerülhetnek állásokba, akiknek semmi-nevezenendó előképzésük nincs. Az ugyanis, hogy valaki tisztikönyhákban, jobb társaságban megfordult, a bizottság előtt intelligens vizsgapróbat eminensen kiállt legiónista, még nem képesít arra, hogy felsőbb iskolába lépjen.

Amennyiben a jegyzői testület az állami közigazgatásnak sarkkövét képezi, úgy ez az állami közigazgatás tekintélyének aláknázását jeleníti. Ennek megvédése érdekében kell sikrászálalunk ezen rendelet ellen, kelt tiltakozó szavunkat felemlélnünk, hogy ennek visszavonása után kizárólag oly ifjak vétessenek fel a jegyzői tanfolyamokra, kik középiskolai érettségi bizonyítvánnyal tudják igazolni végzettségüket s így az azelőtt is megkívánt követelményeknek minden tekintetben megfelelnek.

Minden állásnélküli létezőnek asiluma lett a jegyzőség, ez tovább így nem lehet.”

Ezért fognak tehát a jegyzők aug. 22-én d. u. 1/2 óra körül tiltakozó gyűlést tartani. (A Kath. Legényegyletben.) Ezért kéri az összes szlovenszói jegyzők és jegyzői tanfolyam hallgatók megjelenését, vagy írásbeli csatlakozását, hogy a tiltakozás inpozás legyen (Az írásbeli csatlakozást lapunk szerkesztősége címére kéri, mivel az előkészítő bizottság nem Ungváron működik és így valamely más ungvári cimben kellett megállapodniok.) A tiltakozási határozatot írásba foglalva a miniszter elé fogják terjeszteni. A meghívót Podhajeczký Sándor és Goidits Mátyás bocsátják ki.

ÚJDONSÁGOK.

— **Gazdaggyűlés.** A Zemsky Obilny Ustav expositurájának vezetője Forejta, értekezletre hívta össze a gazda közönség képviselőit, hogy vejkik a termény requirálás rendjét a beszoigáltatás módját megbeszélje, és hogy a termelő a terményből mennyit tartoznak beszoigáltatni. A Z. O. U. közölte, hogy p. u. Ungváron minden hold bevett terület után búzánál rozsnál és zabnál 200 kg-ot árpból 220 kg-ot kell beszoigáltatni. Ezek szerint Ungvár körülbelül 6 wagon búzát, 3 és fél wagon rozst, 3 wagon árpat és 3 wagon zabot tartozik beszoigáltatni. Az átvételi árak 150—160 koronában vannak kontemplva. A fej quota havi 16 kg-ban van megállapítva. Gazdasági célra a termelő csupán az árpanát és zabnál tarthatja meg a felbecsült hozadék 25%-át és vetőmag címén sincs joga semmit se visszatartani, mert vetőmagot a referens jelentése szerint Morvaországba fognak hoztatni. A Z. O. U. tisztviselőjének ezen kijelentése a gazda közönség körében érthető elkeseredést idézett elő. Keveselték a fej quotát, mely mellett a napi 12—14 órát dolgozó földművesek nem tudnak dolgozni. Hibáztatták a morvaországi beszerzést. A domonyai bíró szerint igazságtalan, hogy fölük a magot elvegyék, s azután mint a hogy tavaly történt, kétszeres áron fizetessék meg a fölük elvett vetőmagot. Az értekezlet azzal ért véget, hogy a gazda közönség úgy a requirálások e módja, valamint a megállapított quota miatt fellebezéssel fog élni.

— **Halálozás.** Hám Dénes várm. árvaszéki ülnök f. hó 2-án életének 54-ik évében hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A becsületesség és szívósság volt életének jellemző tulajdonsága. Halálát neje és kiterjedt rokonságán kívüli kilenc gyermeke gyászolja, kik közül a legkisebb alig 1 éves. Nyugodjék békében!

— **Házasság.** Konczai Bálint állami erdőkincstári hivatalosza és Pandák Mária ma tartják esküvőjüket a róm. kath. templomban.

— **A Ruszinszói Magyar Hírlap** kedden megindult. Egyelőre háromszor jelenik meg egy héten, de rövidesen naponta olvashatjuk. A lap felelős szerkesztője, dr. Zombory Dezső, mellette mint társszerkesztő, boldizsár B. és Rác Pál állanak. Mind a hárman régi és jönevű újságírók, akik biztosítják a lap mielőbbi nagy elterjedését.

— **Eljegyzés.** Weinberger József Csapról eljegyezte Ackermann Sámuel földbírtokos leányát Reginát Szenteskéről. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Nagy József vármegyénk elbocsátott tb. főjegyzője a budapestvidéki rendőrkapitány-ság rendőrkapitánya Budapestben, eljegyezte Gulovics Helén kispesti polgári leányiskolai tanítónőt.

Bernstein Bertalan József szobránci hentes- és mézszarmester eljegyezte Fedor János polgártársunk kedves leányát, Margitot.

— **Gyermekeledadás.** F. hó 1-én kilenc nagyhid-utcai kisleány igen sikertűt gyermekeledadást rendezett a Takarék-pénztár udvarán. Monológ, ének, tánc, vígjáték, szimni, szóval minden volt, ami csak lehetett és ami fő: minden sikertűt. Különösen az a darab tetszett a gyermek-seregnek, amelyben a cigányok szerepeltek. Az előadó gyermekek névsora a következő: Molnár Etus, Lolla, Rosenberger Ilonka, Grünwald Olga, Rosenblüth Rózi, Preusz Kati, Fried Klári, és Bözsi. Friedman Bözske. A tiszta jövedelem 270 K volt, amit lapunk utján felerészben az izr., felerészben a ker. népkönyhának adtak. Itt jegyezzük meg, hogy pár hét előtt Margócsy Ipoly, Szücs Bözsi, Vas kó Manyi, továbbá a Gulácsy és Ambrózy gyermekek is rendeztek ilyen előadást, amelynek tiszta jövedelmét 50 K-t szintén lapunk utján a ker. népkönyhának küldik.

— **Változás az adójavaslatok terén.** Tekintettel a közönség erőteljes helyi megmozdulására, a munkási deputációra, a hetek óta folyó elő-állított szövegekből, részint memorandumokból álló tiltakozásokra Kugler Nendelin pénzügyi referens a már közszemlére kitenni akart jövedelem — vagyon — és hadi nyereség adó lájstomokat visszatartani rendelte el. Egyuttal értekezletet tartott Szieber Ö. ön pénzügyigazgató és Krelovich Kálmán pénzügyi tanácsos szakelőadóval, hogy miként lehetne a megtörtéteken változtatni. A tanácskozás eredménye az lett, hogy az adók évek szerint lesznek elbíralva (pl. az 1918-as vagyon az akkori érték szerint) minden egyes tétel felülvizsgálva, melyhez a szakelőadó belátása szerint az egyes felek kihallgatás végett meg lesznek idézve. Az adókievési ügyek vezetésével a pénzügyigazgatóság utján Krelovich Kálmán p. tanácsos bizott meg, ki, mint értesülünk a városi adóhivatalt is be fogja vonni a felülvizsgálatokba.

— **Érettségi vizsgálat.** Hivatalosan közlik: A szeptember havában tartandó érettségi vizsgálatok engedélyezését kérő folyamodványok benyújtási határideje szeptember hó 10. A kelendő felhelyezett és felszerelt kérvények Podkarpatszka Rusz polgári igazgatása közoktatásiügyi osztályához címzve az illető realgimnázium igazgatóságához terjesztendő be a jelzett határideig. A vizsgálatok f. évi szeptember havának utolsó napjaiban fognak megtartatni.

— **A gazdák nagygyűlése.** A Gömör-Nógrádi Gazdasági Egyesület az idei termés felhasználása és értékesítése tárgyában való állásfoglalás és a vómórisi rendezése ügyében tartott július hó 25-én nagygyűlést Rimaszombatban. A méreteiben és lefolyásában pártatlanul imponáns nagygyűlésen annyian jelentek meg, hogy 35 perczig tartott a menetnek a gyűlés helyére való bevonulása. A nagygyűlésen mintegy tizezen vettek részt. A gyűlés után a hatalmas ember-tömeg a Hymnus hangjai mellett oszlott szét.

— **Beregi Napló** címen a ker. szoc. párt-nak is meg van már a maga sajtóorganuma. A lap első száma a egy hete jelent meg. Felelős szerkesztő Fibry Tivadar. A Beregi Napló, amely egyuttal a Kisgazdapártnak és a Földmives és Kisiparos pártnak is hivatalos lapja, az első szám után itélve igen jó újságnak ígérkezik.

— **Elbocsátják** a román megszállás alól felszabadult magyar áll. vasutasokat. Taraczkórol nyert értesítés szerint a csehek minden fogadalmat vagy eskü kérése nélkül egyszerűen csak elbocsátják az összes magyar vasutasokat,

akiket pedig a románok is szolgálatban hagy-tak. Igazán nem tudjuk megérteni, mit akarnak a cseh politikuskok?

— **Ária-és daleste.** Dudzidky-Dortsák László földínek, régi jóbarátunk, kiváló lírai tenorista f. hó 12-én a „Korona” nagyermeben egyetlen ária-és dalestélyt rendez. Programmon: Donizetti, Puccini, Verdi, Schubert, Mendelsohn, Jensen legszebb alkotásai és magyar dalok.

— **Értesítés.** A rendőrkapitány-ság értesíti a közönséget, hogy a pestis és kiütéses tifusos járványos helyekről a Svájcbba utazók orvosilag kötelesek magukat Buchs és Chaisis állomásokon megvizsgáltatni, úgy a kivándorló csoportok is csak ezen két városon át mehetnek keresztül.

— **Hírek.** Kun Bélat a német kormány szabadon bocsátotta. — **Lemberg és Krakko** lakossága a végsőkig ellentáll a vörös áradatnak, — **Wrangel** újabb nagy sikert aratott. — **Magyarország** Prágában II. osztályú követségi tanácsosi címmel Taty László I. osztályú konzul képviseli. — **A bécsi községtagács** a Magyarországon elleni bojkot megszüntetéséért küzd.

— **Verekezés volt** a sorozás a szerdai napon. A gerényi legények magyar nótája nem tetszett a karcsvaiaiknak és ebből kifolyólag bicskára és botra került a sor. Nagyobb baj, hogy az ott lévő katonaság és rendőrség megszőkött és nem akadályozta meg, hogy veszelyes sérülések ne történjenek. A háboruban Zsiros Györgyön könnyebb sebet ejtettek, de **Ahradinszky Györgyön** veszelyesül válható sérülést okoztak.

— **Élelmicikkek kiosztása a vármegyeházán.** f. hó 2-án délelőt a vármegyeházán a lakosság azon részének, kike a véres háboru hosszu 5 éve, a forradalom és az aztán jövő nehéz idők elviselhetetlen nyomort zuditottak, azoknak, kiket a borzasztó idők kíméletlen keze az inség és nyomor áldozatául szemelt ki, az angol missiók révén a kormány angol szállít-mányu élelmicikkeket osztott szét. Az élelmicik-kek, miket teljesen ingyen adtak, elég nagy értéket tesznek ki ma. Minden intelligensebb család, ki a népkönyhánál nincs bevezette és itt az elő-zetesen összeírt családok közül a kiosztandó élelmicikkekre tekintet nélkül a nemzetiségre, méltóknak találtattak, ingyen kapott: 2 kg. rizs-kasát, 2 kg. babot, 8 doboz tejkonzervet, 2 doboz huskonzervet és -azok, kiknek több gyerme-kük van, kaptak még 2 kg. zsirt. Az angol hölgyek a szegények s általában az inségben és szűkölködésben élő lakosság sorsának megjavít-ására és a nyomor enyhítésére tett önzetlen fáradozása örök hálaora kötelezi Ungvár közönségét. A kiosztásnál egy kedves urleány és a ker. népkönyhák két lelkiismeretes munkása segített nekik. A megyeháza udvarán asszonyok, leányok, gyermekek és férfiak vegyesen vártak az ajtónál, míg rájuk került sor. Hogy mily nagy a nyomor a tisztviselők között és hogy kik azok a tisztviselők, azt csak az értheti meg igazán, aki végignézte a kiadást.

— **Az amerikai kivándorlás megakadályozása.** Kaptuk a kormányzó és alkormányzó következő levelét, amelyet megnyugvással közlünk. „A Határszéli Újság tiszteit Szerkesztőségének! A helybeli lapok a ruszin népek Amerikába való toborzásával kapcsolatban felhozott külön-féle cikkeivel szemben értesítjük önöket, hogy mielőtt még ezen közlemények napvilágot láttak volna a hírlapokban, a kormányzó-ság már kapott értesítéseket, hogy Podkarpatszka Rusz területén az Amerikába való kivándorlás érdekében nagy agitáció folyik. Azonnal a legszigorubb vizsgálat lett ez ügyben elrendelve s értesítve lett arról az illetékes úzhonrudi járásbíró-ság is, hogy a szükséges lépéseket tegyegye s az erre vonatkozó 1909 évi II. t. c. értelmében szigorúan járjon el. Az összes politikai hatóságok az egész Podkarpatszka Rusz területén figyeimzetve voltak erre a körülményre és már július 29-én az Amerikába szóló utlevelék kiadása be lett tiltva. Ugyancsak el leti rendelve, hogy a lakosságot arról nyilvános hirdemény útján tájékoztassák. A nyomozás a legszigorubb és pártatlanul folytatódik. A nyomozás eredménye annak idején közhírré lesz téve. Ilyen értelemben voltak a Podkarpatszka Rusz területén megjelenő összes újságok értesítve. Kérjük ezen nyilatkozatunk közlését. Dr. G. I. Zatkovič, kormányzó. Ehrenfeld alkormányzó.

— **Öngyilkosságba kergette a melankolia.** Kokál Lajos 76 éves ungvári nyugalmazott vasutas, ki melankolikus betegségben szenvedett, július 30-án az Ung legmélyebb helyén öngyilkossági szándékkal a vízbe vetette magát és ott meg is halt. Levelét is hagyott hátra leányának, Kovács Antal adóhivatalnok feleségének, melyben elbucszuk tőle. Kokál holttestét f. hó 4-én fogták ki és csütörtökön d. u. temették el.

— **A katonai sirok és sírfeliratok.** Kap-
tuk a következő hivatalos levelet: „Mostanában
különböző, a katonasirok gondozóit támadó cikkek
láttak napvilágot az itteni lapokban a katoná-
táblák átfestése miatt. Nyilvánosságra hozzuk,
hogy a nemzetvédelmi miniszter urnak egy ren-
delete értelmében a katonasírfeliratoknak ugyan-
azon internacionális formáját kell kapniok, tar-
talmazniok kell anyanyelven a vezeték és kereszt
nevet, a születési és halálozási dátumot és a sír
számát. A többi írást fehér emailfestékkel át
kell festeni. Freund hadnagya, a referens helyett.”
Ehhez a levélhez a következő megjegyzéseket
füzzük: 1. Mi szerint akarják megállapítani,
hogy kinek mi volt az anyanyelve? ... A nevek-
ből akarják ezt megtudni, vagy a halottól meg-
kérdezní, mert az körülbelül mindegy. A nevek
éppoly kevésbé tesznek bizonyosságot valakinek
anyanyelve mellett, mint a halott ajkák. 2. Mit
tesznek azokkal a síremlékekkel, amelyeket a
hozzátartozók netalán köből emeltek? Ott is be-
foglalják festeni email-festékkel például azt a be-
vételt mondatot, hogy „Emeltette fia holla miatt
bus atyja és anyja?” Az ilyen rendeletek látszat
szerint valóban csak arra valók,

— **Halálos szerencsétlenség a cséplő-
dobon.** Babér László 32 éves szőgtanyai lakos
(Záhony) f. hó 4-én oly szerencsétlenül esett a
cséplődobba, hogy a gép egyik lábát teljesen
leszakította. Mire az ungvári kórházba szállították.
Elvázott.

— **A hinta és a lábtörés.** Durdinecz Bor-
is 18 éves ungvári Árok-utcai lakos mult vasár-
nap este hintába ült egy katonával. A vitéz oly
erősen hajtotta hintát, hogy a leány kifordult
belőle és combtörésen kívül egyéb zűzódásokat
is szenvedett. Több foga is kitérőtt. Még aznap
kórházba szállították.

— **Mozaik nap lesz e hó 15-én.** A Va-
daskert ez alkalomra minden részében villany-
hálózattal lesz bevonva. A 8000 gyertyafénnyel
kivilágított kert valóságos japán kertté lesz vá-
részolva. A művészetre beépített színpad készül.
A Mozaik eddigi erkölcsi sikerét mindinkább
növelni igyekszik. A bevétel egy része a nép-
konyháknak jut.

Sportélet köréből.

33-as FC. budapesti csapat Ungváron.

Vasárnap az UTK.-val mérköztek a vendé-
gek. A játék durva volt. Eredmény 0:1 (0:0)
a pestiek javára.

Keddén a CSK.-val mérközött Budapest.
3:2 volt az eredmény a pestiek javára.

33-as—UAC. A szombati zuhogó esőben fel-
ázott talajon a két egylet között lefolytatott mér-
kőzés nem volt a két egylet tudásának hü erő-
próbája, azért a két egylet szerdán d. u. újabb
mérkőzést tartott.

UAC.—Budapest 33 FC. 2:0 (1:0)

F. hó 4-én, szerdán, rég nem látott villám-
gyors lerohanásokkal, a mezőnyben produkált
remek helyezkedésekkel teli, mindenképen ügyes
fair játékban gyönyörködhetek azok, akik az
UAC.—Budapest 33 FC. csapatok versenyt meg-
nézték. Az UAC e napon mindenképen remekül
viselkedett és szép játéka mély nyomokat fog
hagyni városunk és vármegyénk sport életében.
Az UAC különböző élénkségének eredménye volt,
hogy a budapestiek passzjátékának ellenére is a
15. percben (Pesovnyik gyönyörű feladásából)
Buncsek védhetetlen, bombászert goal 10. Pest
láva az UAC lendületes tempóját, annak sebes-
iramu lefutásai közben többször is cselhez folya-
modik és buktatni próbál, amit a bíró nem ítél
meg. Az első féldobban állandóan az UAC ura
a helyzetet és legalább ötször teremt még első-
rangú goal helyzetet, de nem használja ki.

A II. féldobban az UAC ugyanazon fárada-
talan tempója folytatódik egész a játék végéig.
Már az 5. percben ismét hálóba kerül a labda,
és pedig mintegy 25 méterről, Rácz ügyes kidol-
gozása révén a Schaffer védhetetlen hatalmas rug-
ásából. A továbbiakban a harc igen erős. Melega I.
Molnár és Melega II. nehéz helyzetekben biztosan
ment. Az UAC csatársora, különösen a jobbszél
a támadásoknál első rangú. Pesovnyik, mint az
egész csapat lelke, itt nem is szorul külön dic-
séretra. De Pest védelme is minden dicsőretra
érdemel. A bíróra (Zsürger) a játék gyors irama
sokszor zavarólag hatott és ítéleteiben többször
bizonytalanná tette.

Néző kevés. Érthetetlen, hogy az UAC iránt
ennyire közömbösek.

IRODALOM.

Az új termésre vonatkozó rendeletek,
mindenkit érdekelnek, aki mezőgazdasággal fog-
lalkozik s a gazdák közül csak nagyon keve-
sen ismerik az őket közelről érintő intézkedése-
ket. A legtöbb gazda előtt teljesen ismeretlen az,
mit szabad és mit nem szabad tennie az új ter-
messel. A *Gömbör-Nógrádi Gazda* című gazda-
társadalmi hetilap e heti száma részletesen is-
merteti a megjelent rendeleteket s közli ezenfelül
a július 25-iki gazdanagygyűlés lefolyásának ér-
dekes tudósítását. Ezt minden gazdának olvas-
nia kellene, hogy a szlovenszki magyar gazda-
társadalom egységes frontja megteremtessék. A
lap ezen példányát 1 korona beküldése mellett
bárki megrendelheti a lap kiadóhivatalától Rima-
szombatból.

Gazda naptár 1921. A Gömbör-Nógrádi
Gazdasági Egyesület ez év őszén egy nagy alaku
és díszesen kiállított gazda naptárt jelent meg,
mely hivatala lesz Szlovenszki magyar gazda és
földműves közönségének jól szerkesztett s szóra-
koyatva oktató kézikönyvvé szolgál. Akik a
nap tárt után érdeklődnek, forduljanak a naptárt
kiadó egyesületnek rimaszombati fiókjához.

NYILT-TÉR*)

Felvilágosítás.

Ruszinszki tanítószágnak némely része ab-
ból, hogy én a *Skolár*-ra előfizettem, tanítókerü-
letem tanítóit annak megrendelésére felhívtam,
azt gondolja: hogy én eme lap szemlével egyet-
értek, a lap megeitli tábortöréveit magaméval
teszem. Ellenkezőleg! Ruszinszki tanítószága ma-
gyar kultúrán nevelkedett, — most átmenve a
ruszinra — szükségünk van, hogy minél többet
olvassa a ruszin nyelvben tökéletesítsék magu-
kat, másodsor hogy a különböző felfogásu, tö-
rekvésű lap intencióját elolvassa a hazai ittszü-
letett ruszinságnak, tanítószágnak való hasznos
elvek, eszmék emenciáját szűrjék le. Hogy mely
tábort követem, támogatom, azt a jövőben mu-
tatom meg, nem frázissokkal, de tollal és ha kell
anyagi áldozatokkal is. Egyébként hogy a kéte-
lyeket már jó eleve eloszlassam, kijelentem, én
csak egy tanítóegyesületet ismerek Ruszinszki-
ban s ez az, amely 1920 május havában tartotta
a kongresszusát, ott megválasztotta tisztikarát s
függő kérdéseit letárgyalására s így az alapsza-
bályokra is kiküldte bizottságait.

Karpinecz Emánel.
tanfelügyelő.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget
a szerkesztőség.

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.

Kostszinsky Jenő, Nagymihály. Hozzánk egy
Kassára szánt levél jött, a mienk a borítékok fölcseré-
lése miatt bizonyosan Kassára ment.

Bártafy, Eperjes. Megkaptuk Kért szám menni fog.
Béregi Napló. Szívesen köszöntjük „Kelet-Ru-
szinszki” első és egyetlen lapját! Tehát van már a
világon egy olyan országgrés is, ahol teljes uralkom van
a keresztény sajtó; ahol nem jelenik meg más, csak ke-
resztény szociális újság! Hát nem volt érdemes öt évig
világháboruszkodni?!

Karpinecz. Kívánsága szerint mátol kezdve Husztra
küldjük.

Névtelen. Ilyen fontos ügyben tudnunk kell, hogy
kivel beszélünk. Tessék bennünket felkeresni!
Sirokay László Podhering. Ön Ungváron adta fel a
levelet a postára, tehát Ungváron járt és fel nem keres-
tet, pedig gondolhatta, hogy ismeretlen embernek
ilyen természetű cikkét le nem közölhetjük.

Szabó Sándor Nyirenyújfalua. A 9 K megérkezett, a
lap is megindult, csak nem jutott el b. címére. Most már
a postát is jellezhethetjük és reméljük, hogy nem lesz fenn-
akadás.

Badaó. Elküldtük az Esti Újságnak, amely aug.
4-én hozta. Levél megy.

Mocsáry, Okemence. Megkaptuk Ha nem üzen-
hetünk szóval, levelet fogunk írni.

Darócz János, Beregsom. A kérdés bennünket is
állandóan foglalkoztat, de nincs elég terünk, hogy erre
vonatkozó gondolatainkat rendszeresen összefoglaljuk és
leírjuk. Givoni tudnunkal egy ungvári származásu szülő
fiatalember, aki néhány évet Svájcban töltött. Semmi
esetre sem amerikai. Cikkekben sok a figyelemreméltó.

Cz. (Mala Berzina) H. (Aberc), I. (Gálszécs.)
Megkaptuk és bejegyeztük.

P. János és neje. Megkaptuk a bucsuzó sorokat
Vajjon fogják-e olvasni még a mi meleg „Isten-hozzád“-
unkát?

Vlacsiki, Ujlaky; bizományi számok megindultak.
Szentimrey. Elkönyveltük.

ELADÓ

egy PIANINO

Megtekinthető: Árok-u. I. sz. a.

Nyomatott Földési Gyula könyvnyomdájában, Ungváron.

Pályázat.

A nagykaposi róm. kath. iskolaszék pályá-
zatot hirdet egy

helyettes kántortanítói állásra.

Javadalom: Kántortanítói törzsfizetés pénz-
ben, államségély és stóla.

Folyamodványok a róm. kath. plébániára
augusztus 15-ig küldendők.

Martoncsik,
plébános.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b.
tudomására adni, hogy f. évi aug.
hó 2-án Váralja-utca 62. szám alatt

női ruha divattermet

nyitottam, ahol mindennemű női ruha
(francia, angol szabás) varrást vállalom.
Átalakításokat, valamint javításokat is jutá-
nyosan eszközölk. — Szíves pártfogást kér:

Dudás Mihály, női szabó.

PARADICSOMOT

NAPI ÁRON szállit GAAR IVÁN
szőlőgazdasága UNGVÁR. :-:

Előjegyzéseket elfogad GROSZ REZSŐ fűszerkereskedése.

HEVERDLE FRIGYES

FÉNYKÉPÉS Szobránci-u. I. szám,
— (a volt reáliskolával szemben) —

FÉNYKÉPEK

jutányos áron, gondos kivitelhen készülnek. 10-6

Egy nagy szapuló-kád, egy ruha-
mángorló és szózó-teknő
eladó. Cim a kiadóban.

JÓMINŐSÉGŰ

házi-SZAPPAN

kgr.-ként 22 koronáért kapható
FUCSKÓ LASZLÓNÉNAL

Ungváron, Dajbócz-utca 1. szám alatt. 10-4

Egy ZONGORA eladó.

Értekezhetni a KOMJÁTHY-féle műteremben.

Egyházi kellékekben

az egész Szlovenszki területén fenálló
hiányon segítve leit. — Raktáron van
óriási választékban mindenféle mise-
ruha, birettum, KEHÉLY, gyertya-
tartó, szobor stb. Mindenféle nyelvű
imakönyv, breviárium, szentkép,
falikép. OLVASÓK egyszerűtől a leg-
finomabb ezüstolvasóig. Legújabb ma-
gyar kath. irodalmi ujdonságok nagy
választékban. Egyházi ruhák, zászlók
jutányosan javíttatnak. Vidéki nép-
missziókra olvasókat, imakönyveket,
szobrokat stb. bizományba küldünk.

Szíves pártfogást kér:

Egyházi Műintézet

Bratislava (Pozsony), Hummel-u. 4. sz.

JÓKARBAN LEVŐ

hálószoba-butorzat,
bicikli és egyéb dolgok

eladók. — Cim a kiadóban.